

แบบเสนอผลงาน นวัตกรรม/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
ห้องเรียนคุณภาพต้นแบบ โรงเรียนคุณภาพต้นแบบ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒
กลุ่มเครือข่ายการศึกษา ช่อแฮนาจักร

ชื่อผลงาน

การใช้นิทานเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปัน สำหรับเด็กปฐมวัยของ
 นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๓/๕ โรงเรียนอนุบาลแพร่

ชื่อผู้ส่งผลงาน

นางสายหยุด เบาใจ โทรศัพท์ ๐๘๙-๖๓๒๙๕๖๔
 E-mail saiyut_b@hotmail.com

ประเภทผลงาน

☐ รางวัลโรงเรียนคุณภาพต้นแบบ	☐ รางวัลโรงเรียนคุณภาพต้นแบบ ปี ๒
☒ รางวัลห้องเรียนคุณภาพต้นแบบ	☐ รางวัลห้องเรียนคุณภาพต้นแบบ ปี ๒

ข้อมูลทั่วไป

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต ๑ ตำบล นาจักร
 อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่
 รหัสไปรษณีย์ ๕๔๐๐๐ โทรศัพท์โรงเรียน ๐๕๔๕๑๑๑๓๒ โทรสาร ๐๕๔๕๑๑๑๓๓
 E-mail <http://http://www.anph.ac.th>

มีผลงานที่ได้รับรางวัลห้องเรียนคุณภาพต้นแบบ และโรงเรียนต้นแบบ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒

- ประเภท ☐ โรงเรียนคุณภาพต้นแบบ
☒ ห้องเรียนคุณภาพต้นแบบ ระดับชั้น อนุบาลปีที่ ๓/๕

ชื่อผลงาน

การใช้นิทานเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปัน สำหรับเด็กปฐมวัยของ
 นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๓/๕ โรงเรียนอนุบาลแพร่

แบบการนำเสนอรูปแบบการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ระดับปฐมวัย

๑. ชื่อผลงาน : การใช้นิทานเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปัน

สำหรับเด็กปฐมวัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๓/๕ โรงเรียนอนุบาลแพร่

๒. ชื่อผู้นำเสนอผลงาน นางสาวหยุด เบาใจ

โรงเรียนอนุบาลแพร่ จังหวัดแพร่

อำเภอ เมืองแพร่

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต ๑

โทรศัพท์ ๐๘๙-๖๓๒๙๕๖๔

E-mail saiyut_b@hotmail.com

๓. หลักการเหตุผล/ความเป็นมาของปัญหา

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล จึงกำหนดจุดมุ่งหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ ๑๒ มาตรฐาน มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจดีงาม (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ : ๒๖) การส่งเสริมพฤติกรรมช่วยเหลือแก่เด็กปฐมวัยอาจส่งเสริมให้เด็กได้ โดยการให้เด็กเห็นตัวแบบที่ดี การแก้ปัญหา การเสริมแรงและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ขณะที่เด็กอยู่ในโรงเรียนเด็กก็มีโอกาสช่วยเหลือผู้อื่นไม่มากนัก การนันทนาการซึ่งเป็นการจำลองสถานการณ์ในชีวิตจริงที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมช่วยเหลือมาเล่าให้เด็กฟัง จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้และเห็นคุณค่าของการช่วยเหลือยิ่งขึ้น

จากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๓/๕ พบว่า เด็กส่วนใหญ่ยังขาดพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปัน โดยเด็กให้การช่วยเหลือ และแบ่งปันผู้อื่นน้อย โดยแบนดูรา (Bandura. ๑๙๗๗ : ๒๒-๒๓) มีความเห็นว่าต้นแบบที่เด็กเรียนรู้จากนิทานจัดว่าเป็นแบบที่เกิดขึ้นกับผู้อื่น เด็กจะรับรู้และเลือกลักษณะพฤติกรรมดังกล่าวมาใช้ภายหลัง ดังนั้นการนันทนาการที่ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมมาเล่าให้เด็กฟังจึงน่าจะเป็นช่วยให้เด็กได้เห็นต้นแบบของพฤติกรรม ซึ่งทำให้เด็กเข้าใจและเห็นความสำคัญของการช่วยเหลืออันจะนำไปสู่การมีพฤติกรรมทางสังคมที่พึงประสงค์ต่อไป

ดังนั้นข้าพเจ้าจึงสนใจศึกษาค้นคว้าและจัดทำแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปันสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีด้านการช่วยเหลือและแบ่งปัน ตลอดจนแทรกคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ จัดกิจกรรมให้เด็กได้ฟังและเรียนรู้อย่างสนุกสนาน ส่งเสริมพฤติกรรมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปันที่เหมาะสมให้แก่เด็กปฐมวัยให้สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนๆได้และเป็นคนดีของสังคมต่อไป

๔. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปัน

๒. เพื่อศึกษาผลการใช้นิทานเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปัน

๕. แนวคิด/ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีที่นำมาใช้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการใช้นิทานเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปันสำหรับเด็กปฐมวัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๓/๕ โรงเรียนอนุบาลแพร่ คือ ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสังคมของแบนดูรา

ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสังคมที่มีชื่อเสียงคือ ทฤษฎีของอัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura, ๑๙๒๕-๑๙๙๙) อ้างอิงจาก สำนักงานสภาพัฒนาการสังคม, ๒๕๕๓ : ๘๓-๘๗) แนวคิดโดดเด่นของแบนดูรา มี ๒ ประการ คือ การเรียนรู้จากการสังเกตเพื่อเลียนแบบและความเชื่อในความสามารถแห่งตน (Observational learning for imitation and Self-efficacy) แต่ในการนำมาใช้นี้จะเป็นการเรียนรู้จากการสังเกตเพื่อเลียนแบบ มีประเด็นสำคัญ ๆ ดังนี้

๑. การเรียนรู้จากการสังเกตเพื่อเลียนแบบ

๑.๑ การเรียนรู้เกิดจากการสังเกตหรือเลียนแบบบุคคลที่เป็นตัวแบบ ซึ่งอาจเป็นบุคคลในชีวิตจริงหรือบุคคลในวรรณกรรม วรรณคดี นิทาน รายการโทรทัศน์ การ์ตูน ฯลฯ

๑.๒ การเรียนรู้ที่เป็นพฤติกรรมถาวรเป็นผลมาจากการได้รับการเสริมแรง

๑.๓ การเรียนรู้จากการสังเกต เห็นชัดมากในการเรียนรู้แบบลงมือกระทำของกลุ่มพฤติกรรม แบนดูราได้อธิบายว่าการเลียนแบบเกิดจากการสังเกตตัวแบบการสังเกตส่งผลให้เกิดการทำงานในระบบความรู้ ความคิด การจดจำ (cognitive process) และมีการเสริมแรง อีกทั้งมีปฏิริยาโต้ตอบระหว่างคน-สิ่งแวดล้อม

จากทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสังคมของอัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) สรุปได้ว่า เด็กปฐมวัยอยู่ในขั้นการเรียนรู้เกิดจากการสังเกตหรือเลียนแบบบุคคลที่เป็นตัวแบบ ซึ่งเด็กจะเกิดการเรียนรู้และเข้าใจสิ่งแวดล้อมจากการกระทำและได้รับประสบการณ์ตรงด้วยวรรณกรรม วรรณคดี นิทาน รายการโทรทัศน์ การ์ตูน ฯลฯ ดังนั้นในการจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมให้กับเด็กเพื่อให้เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จึงต้องคำนึงถึงพัฒนาการและความสามารถของเด็กเป็นหลัก

๖. การดำเนินงาน/กระบวนการ/วิธีปฏิบัติ

การจัดกิจกรรมการใช้นิทานเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปันสำหรับเด็กปฐมวัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๓/๕ โรงเรียนอนุบาลแพร่ ดังนี้

๑. ศึกษาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็ก รวบรวมปัญหาและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

๒. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปัน

๓. สร้างแผนการจัดประสบการณ์การใช้นิทานเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคม จำนวน ๑๒ แผน นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

๔. สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปันก่อนและหลังการใช้นิทาน นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและชัดเจน

๕. สังเกตพฤติกรรมโดยใช้แบบสังเกตก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปันก่อนการจัดกิจกรรม

๖. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเล่านิทานส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปันตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ๑๒ แผน สัปดาห์ละ ๓ ครั้ง โดยใช้นิทาน ๑ เรื่อง (วันอังคาร วันพุธ และวันศุกร์)

๗. สังเกตพฤติกรรมโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปันหลังการจัดกิจกรรม

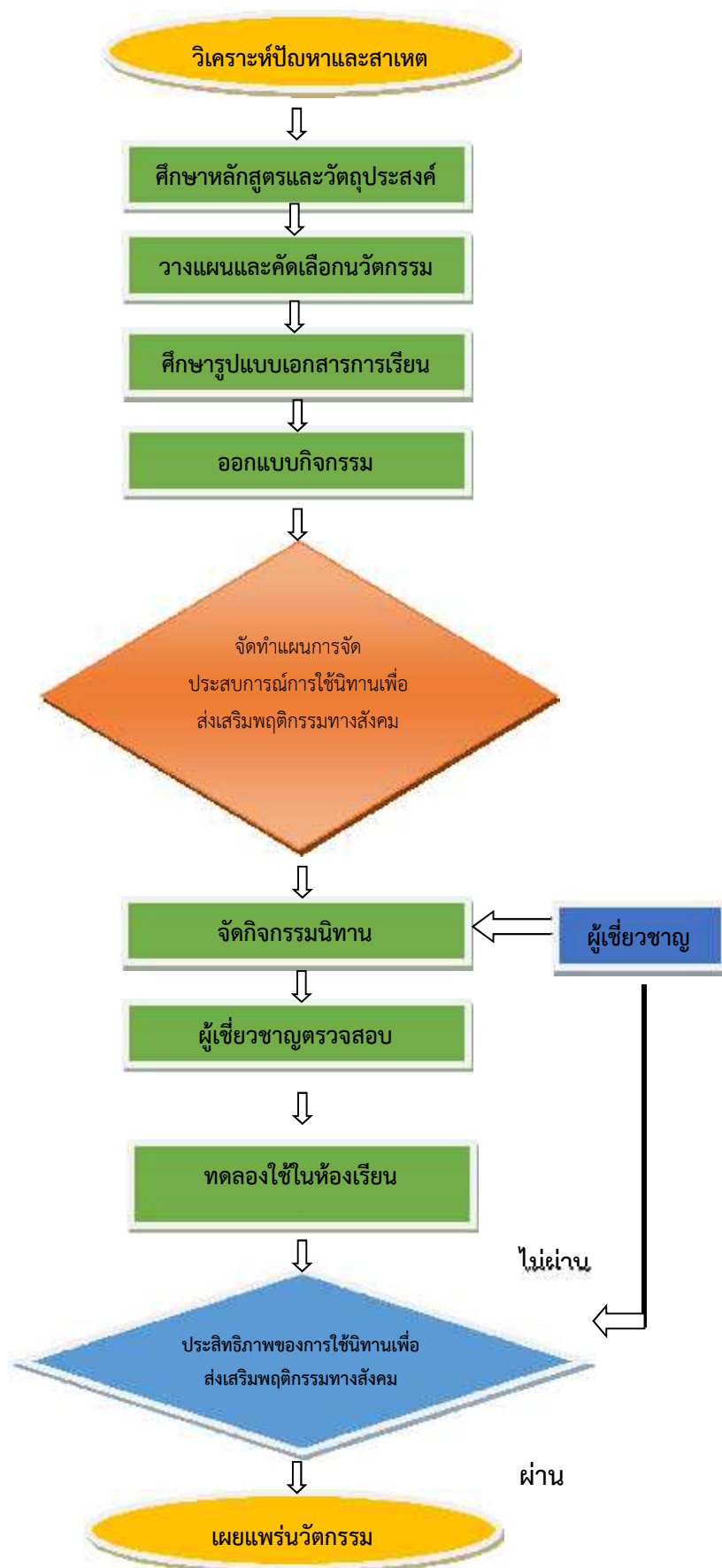
๘. นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล

๙. รายงานผล

ตารางแสดงตัวอย่างการจัดกิจกรรมการใช้นิทานเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปันสำหรับเด็กปฐมวัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๓/๕ ในแต่ละวันของหน่วยการเรียนรู้ จำนวน ๔ สัปดาห์ ดังนี้

สัปดาห์ที่	วัน	ชื่อนิทาน
๑	อังคาร	มดกับนกเขา
	พุธ	มดกับนกเขา
	ศุกร์	มดกับนกเขา
๒	อังคาร	กุงกิงรักเพื่อน
	พุธ	กุงกิงรักเพื่อน
	ศุกร์	กุงกิงรักเพื่อน
๓	อังคาร	มดง่ามกับจ๊กจั่น
	พุธ	มดง่ามกับจ๊กจั่น
	ศุกร์	มดง่ามกับจ๊กจั่น
๔	อังคาร	สี่สหายผู้มีน้ำใจ
	พุธ	สี่สหายผู้มีน้ำใจ
	ศุกร์	สี่สหายผู้มีน้ำใจ

ขั้นตอนการพัฒนา Best Practice การใช้นิทานเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปันสำหรับเด็กปฐมวัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๓/๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๑๒ โรงเรียนอนุบาลแพร่ ดังนี้

๗. แผนการดำเนินงาน/ระยะเวลาในการดำเนินงาน

รายการ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
Plan ศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ จำเป็นในการพัฒนา -กิจกรรมพฤติกรรมทางสังคมด้านการ ช่วยเหลือและแบ่งปันสำหรับเด็กปฐมวัย	พฤษภาคม	
Do การดำเนินกิจกรรมตามแผน -ประเมินความสามารถพื้นฐานของเด็ก -จัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ -วัสดุ อุปกรณ์ -สถานที่ -ระยะเวลา	พฤษภาคม - มิถุนายน	
Check ตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมที่ ปฏิบัติไปแล้ว -การประเมินพฤติกรรมทางสังคมด้านการ ช่วยเหลือและแบ่งปันสำหรับเด็กปฐมวัย	กรกฎาคม	
Action การพัฒนา ปรับปรุงปัญหาที่ได้ จากการตรวจสอบ	สิงหาคม	

๘. ปัจจัยที่ทำให้วิธีการประสบผลสำเร็จ

- ผู้บริหาร ครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อจัดกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ
- ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและคอยสนับสนุนให้การดำเนินงานลุล่วง และประสบผลสำเร็จ
- เด็กทุกคนกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ

๑๐. บทเรียนที่ได้รับ

- ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะต่างๆ ได้ตามศักยภาพของเด็ก
- ๑.ได้ทราบผลการส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปันโดยใช้นิทาน
 - ๒.ได้รูปแบบการส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปันโดยใช้นิทาน
 - ๓.ได้แนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปันโดยใช้นิทาน

๑๑. การเผยแพร่

นำการใช้นิทานเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือและแบ่งปันสำหรับเด็กปฐมวัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๓/๕ ไปเผยแพร่ในโรงเรียนต่างๆ ในเครือข่าย และโรงเรียนนอกเครือข่าย โดยเผยแพร่เป็นเอกสารและซีดี

นางสายหยุด เบาใจ
โรงเรียนอนุบาลแพร่

ภาคผนวก

เกียรติบัตรห้องเรียนคุณภาพต้นแบบ ปีการศึกษา ๒๕๖๑

ภาพกิจกรรมในการเล่านิทานในแต่ละสัปดาห์

การนำเสนอรูปแบบการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ระดับปฐมวัย
การจัดกิจกรรมการใช้นิทานเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคม
ด้านการช่วยเหลือและแบ่งปันของเด็กปฐมวัย
ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๓/๕ โรงเรียนอนุบาลแพร์

นางสายหยุด เบาใจ
ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนอนุบาลแพร์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร์ เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

